

MICHAEL KARDOS

román

DŘÍV NEŽ JI NAJDE

DŘÍV
NEŽ JI NAJDE

MICHAEL KARDOS

**DŘÍV
NEŽ JI NAJDE**

MYSTERY PRESS

2017

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha, ani žádná její část, nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Michael Kardos, 2015
Translation © Monika Pavlisová, 2017
Cover © Jan Matoška, 2017
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2017

ISBN 978-80-88096-66-5 (PDF)

Pro Katie

A právě ty pravdy dělaly z lidí grotesky. Stařec vypracoval na tento námět složitou teorii. Věřil, že v tom okamžiku, kdy se někdo zmocní některé pravdy, prohlásí ji za svou pravdu a snaží se podle ní žít, stane se sám groteskou a jeho pravda lží.

– Sherwood Anderson, Městečko v Ohio

Tohle je konec světa, jak ho známe (a já jsem v pohodě).

– R.E.M.

PRVNÍ ČÁST

1

Má bílá velrybo, buď volná

22. září 2006 | Arthur Goodale | Nezařazeno v žádné kategorii

Uplynuly tři týdny od posledního příspěvku a já nevím, jestli se k psaní v dohledné době ještě dostanu. Tak mi prosím odpusťte, jestli vám to dnes přijde zdlouhavé.

Každý, kdo tento blog už nějakou dobu čte, ví, jaký důraz kladu na čestnost a upřímnost. Zde je tedy mé přiznání: dnes píšu z nemocničního lůžka na jednotce intenzivní péče v krajské nemocnici v Monmouthu. Minulou neděli jsem – evidentně po celý den – trpěl městnavým srdečním selháním. Ale kdo to mohl tušit? Víte, jsem kuřák a vždycky jsem byl. (Čtenáři tohoto blogu vědí všechno o mých neúspěšných pokusech přestat.) Celé roky, celá desetiletí jsem čekal, až mi znecitliví levá paže, ucítím tíseň na hrudi, ty jednoznačné příznaky rychlého konce, nebo jsem si aspoň představoval, jak budu těsně předtím, než zkolabuju, vrávorat k telefonu a třeba na sebe přitom ještě strhnu záclony v obýváku. Něco dramatického. Ale mírná bolest zad?

Většinu dne jsem strávil ohnutý na zahradě, plel záhony a vyvazoval pár skleslých výhonků rajčat k tyčkám ve snaze udržet plody na rostlinách až do prvních mrazů. Tak proč by mě nebolela záda? Dřív mě vždycky vyléčil ibuprofen a pár záběrů z Jamese Bonda v televizi, zatímco jsem si hověl v pohodlném houpacím křesle. Takže jsem se stejně léčil i tentokrát – špionážní zápletkou a zklidňujícím britským přízvukem. A pár skleničkami martini s vodkou.

V úterý odpoledne bolest stále neustupovala, tak jsem zavolal doktorovi. Řekl, abych přišel. A já ho poslechl. Teď jsem v nemocnici a říkají, že už odtud možná neodejdu.

Možná kdybych si vzal aspirin místo toho brufenu, říká mi kardiolog. Možná kdybych jel rovnou do nemocnice nebo zavolal záchranku místo toho, abych dva dny čekal. Ale kdo by se na mém místě zachoval jinak? To prostě neuděláte, když jste starý blázen s bolavými zády, co to přehnal s obděláváním zeleninové zahrádky. Nevoláte záchranku. Díváte se na televizi. Zdřímnete si.

Kdo sklídí má poslední rajčata?

Ale dost už těch pohřebních řečí. Zasloužíte si víc. A vy tam někde opravdu jste – tady v New Jersey i jinde. Za minulý měsíc měl tento blog 2300 zhlédnutí, asi 75 denně. Těžko si umím představit 75 lidí, které zajímají mé úvahy, ale jste skuteční, mí čtenáři, a očividně jste z celé země, a dokonce i z tak vzdálených končin,

jako je Vietnam nebo Austrálie. Nevycházím z údivu. Je to takový kontrast oproti mému působení v novinách, kde jsem vytrvale a usilovně bojoval o zvýšení počtu předplatitelů – tedy předtím, než jsme se stali bezplatným periodikem zaměřeným na příjmy z reklam a než jsme opustili i *toto* schéma a nechali se koupit od Kingswood Holdings, Inc.

Tedy vězte, mí věrní stoupenci, čítající 75 hlav, že jsem vám hluboce vděčný za čtení mých článků v posledních třech letech a za to, že jste se mnou přestáli časté okliky a uhýbání od tématu. Navzdory tomu, že stále respektuji striktní pravidla novinářiny, nacházím hluboké uspokojení a potěšení v psaní tohoto blogu, kde nejsou žádná omezení co do počtu slov, kde nezáleží na nestrannosti a kde se mohu svobodně oddávat dohadům, vsuvkám a přechodníkům.

Ze zřejmých důvodů doufám, že tohle není můj poslední článek. Ale jestli ano, tedy budiž. Je mi 81 let, což považuji za zralý věk. Myslím, že člověk se necítí dost starý v žádném věku, ale s tím, kolik cigaret denně vykouřím (což je zlovyk, který praktikuji už skoro *sedmdesát* let), a se stravovacími návyky celoživotního starého mládence, který si z restaurace pravidelně odnáší polední menu s sebou, tedy až na domácí rajčata, zkrátka vím, jaké štěstí mám, že jsem došel až sem. Nelituji toho, že jsem se nikdy neoženil a neměl děti. Kdybych býval potkal tu pravou a zřekl se možnosti strávit s ní svůj život, asi bych to vnímal jinak. Možná to bylo dlouhou pracovní dobou nebo mým komicky dlouhým nosem. Ať už

jsem žil svůj život sám z jakéhokoli důvodu, šťastným důsledkem je fakt, že můj odchod, až nastane, rozesmutní mnohé, ale nezanechá nikoho v ryzím žalu.

Oženil jsem se s prací? Tohle klišé by mohlo být pravdivé. Pokud ano, žádám, abyste ten vztah nevnímali soucitně. Bylo to silné manželství. Práci novináře – vydavatele, redaktora a především reportéra – jsem miloval. Nevybavuji si žádný pocit, který by byl lepší než chvíle, kdy jsem byl v područí příběhu, který konečně získal hlavu a patu – pohlcen fakty a svým vlastním způsobem jejich podávání. Řeknu vám, že je to lepší než narazit na ropu.

Jaká škoda že tahle léta ceněná profese tak rychle upadá v zapomnění a je nahrazována ideologií a analfabety. Naše demokracie si zaslouží něco lepšího. Ale to je problém, který musí vyřešit mladší mozky než ten můj.

Název dnešního článku samozřejmě naráží na nedostižitelný cíl posedlosti kapitána Achaba. Dnes ráno přišel do nemocničního pokoje mladý ošetřovatel, aby zkontroloval mé životně důležité orgány a rány na hrudníku a na noze. (Ve středu ráno jsem absolvoval chirurgický zákrok, přemostění zúžených srdečních tepen cévním štěpem.) Zeptal jsem se ho, co je za den, a on na to, že pátek 22. září. Řekl jsem mu, že dnes je to patnáct let od vraždy Millerových.

„Od čeho?“ zeptal se.

To mě zaskočilo, ačkoli by nemělo. Ten mladík byl asi ještě chlapec, když k vraždám došlo. Ale přesto, Silver Bay je mírumilovné místo, dokonce i dnes, a ten zločin plnil několik týdnů hlavní zprávy. Řekl jsem mu to.

„Asi už se mi to trochu vybavuje,“ odvětil, protože věděl, že má být na pomatené, umírající pacienty milý.

Věrní čtenáři mého blogu vědí, že případ Millerových je mou bílou velrybou. Za všechny ty roky, co žiji v tomhle městě, zde bylo spácháno pouze pět vražd. Jeden muž během pár hodin sám zavolal policii a udal se. Ve třech případech byli ti muži (všichni byli muži) zajištěni během pár týdnů a přiznali se, aby dostali mírnější trest. Ramsey Miller je jediný obviněný, který utekl.

Bydlel jsem – bydlím – ve stejné čtvrti jako Millerovi a to ráno jsem dorazil na místo jen pár minut poté, co jsem slyšel houkat vozy záchranných složek. Sedl jsem do auta a odjel pár bloků do Blossom Drive, kde jsem sledoval dozvuky té příšerné události, přes kterou jsem se nikdy zcela nepřenesl.

Všechny nás to šokovalo. Vzpomínám si, že jsem o pár dní později zašel na kávu a vejce do restaurace *Good Times*, jako ostatně každé ráno, a servírka (Tracy Stricklandová, která si na pracovní šaty vždy připínala odznak s nápisem *Polib mi sardel*) seděla naproti s lokty na stole, hlavou v dlaních a plakala. Byla asi stejně stará jako Allison. Nevyzvídal jsem. Jenže Silver Bay je malá obec, Allison Millerová byla žena, kterou jste zkrátka museli

mít rádi, a Meg byla sotva tříletá dívka, která si zasloužila vyrůst.

Pár měsíců předtím jsem jednou odpoledne nakupoval v *Pathmarku* a ocitl se ve stejné uličce jako Allison a Meg. Allison tlačila plný nákupní vozík, před kterým běžela Meg a vykřikovala barvy dlaždic na podlaze. Když přišla ke mně, zatahala mě za nohavici a rozkázala: „Zvedni mě!“

Malé dítě jsem v náručí nedržel už celé roky, možná desetiletí – naposled neteř a synovce, když byli ještě malí.

„Nahoru!“ opakovala holčička.

„Radši byste ji měl poslechnout,“ řekla její matka.

Zvedl jsem tu dívku – byla neuvěřitelně lehká –, držel ji možná půl minuty, možná minutu vdechuje vůni dětského šamponu, zatímco její matka brala rychle věci z regálu a vkládala je do košíku. Meg se zdála být takhle nahoře spokojená, když sledovala svou matku.

„Děkuji vám, Arthure,“ řekla Allison, vzala si ode mě dceru a usmála se na mě.

Nedlouho předtím jsme se vzájemně představili v čekárně u zubaře. Nečekal jsem, že by si pamatovala mé jméno nebo kdo jsem, a tak jsem teď nevěděl, co říct. Ačkoli jsem vedl nesčetné rozhovory, přátelské tlachání mi nikdy nešlo – navíc s někým, kdo i při nakupování v super-

marketu vypadal úchvatně. Proto jsem jen přikývl, možná něco zamumlal. Něžně dceru posadila do vozíku a na konci uličky odbočila. Já jsem nakoupil a zaplatil. Když jsem vyšel ven, plnila Allison auto taškami. Meg seděla ve vozíku a kopala nohama. Napadlo mě zajít k nim a říct něco sousedsky přátelského. Bylo ale pozdní odpoledne, slunce vytvářelo nádherný obraz těch dvou – matky a dcery – a já jsem se rozhodl ho nerušit.

Ani jednu z nich jsem už nikdy neviděl.

Čas od času, když se mi to zdálo vhodné, jsem zveřejňoval dokumenty týkající se toho případu, významné zprávy v médiích a své vlastní úvahy (tady, tady, tady a tady a s menším důrazem asi v deseti dalších článcích). Jste-li novým čtenářem tohoto blogu (pokud ano, je to dost nešťastné načasování), přečtěte si následující krátké shrnutí:

V neděli 22. září 1991 odpoledne a večer pořádali Millerovi venkovní sousedskou party. Během několika hodin se jí zúčastnilo na padesát lidí. Večírek skončil asi v devět večer. Později v noci, když hosté odešli, opilý Ramsey brutálně zavraždil svou ženu Allison. (Detaily už nebudu rozebírat; jestli jste zvědaví, přečtěte si je tady.) Příští den našly příslušné orgány její tělo vzadu na zahradě a začaly hledat Ramseyho a jejich malou dceru. Dva svědci vypověděli, že noc předtím Ramseyho viděli v přístavišti Silver Bay asi kolem desáté a jeden z nich ho spatřil v jeho motorovém člunu, jak svírá v náručí ranec, který tvarem i velikostí připomínal malé dítě. Ramseyho

ani Meg už nikdy nikdo neviděl. Člun se nikdy nenašel. Nejčastější teorie – podle mě správná – je taková, že Ramsey vyjel ve člunu na moře a hodil dceru přes palubu, buď živou, nebo už mrtvou.

Čas úmrtí Allison Millerové lze vzhledem ke stavu jejího těla, když ho našli, jen odhadovat a experti se neshodli, zda došlo dřív k vraždě, nebo jízdě ve člunu. Pořadí je důležité, když se snažíte vytvořit řetězec příčin. Plánoval Ramsey obě vraždy? Nebo se mu po spáchání prvního strašného skutku zdál ten druhý nevyhnutelný?

(Ještě teď, když to píšu, se mi zase zvedá žaludek. Očividně je možné cítit se mizerně, i když už člověk je v kritickém stavu.)

Nevěřím, že se ten případ ještě někdy vyřeší. Vzdávám to. Pokud jde o mě, byl vyřešen už dávno: Ramsey spáchal dvě vraždy a utekl. Já chci ale říct, že nevěřím, že by někdy někdo mohl doplnit dostatečné množství odpovědí, které by objasnily, co se skutečně stalo a proč. Nevěřím ani, že bude Ramsey, je-li stále naživu, někdy nalezen – zvláště teď, když detektiv Esposito, který na případu usilovně pracoval a měl vždy tolik slušnosti, aby mi zvedl telefon, odešel na důchod do Jižní Karolíny, kde je lepší počasí a golfové hřiště, kam se podíváš. Zasloužil si odejít do důchodu a předpokládám, že si ho maximálně užívá. Na rozdíl od mnoha zahořklých a osamělých románových detektivů Danny vždy plánoval, že stráví svůj zlatý věk na ferveji spolu se svou milou ženou

Susan. Je to pro něj rozhodně lepší než plýtvat časem na smutný, frustrující a beznadějně vychladlý případ.

Případ, který je ale rozhodně podivný.

Pokud existoval motiv, nikdo ho nikdy neodhalil. V rodině se nikdy nepříhodilo žádné násilí, Ramsey byl podle všech oddaný manžel a otec. Jeho střety se zákonem byly dávno minulostí. Uspokojivě se nepodařilo vysvětlit ani večírek, který vraždám předcházel. Většina reportérů tvrdila, že šlo o oslavu Ramseyho pětatřicátých narozenin, ale ty měly být až o týden později.

Podle jiných šlo čistě o sousedský mejdan – ale v naší čtvrti nikdy předtím žádný nebyl a Millerovi očividně všechno platili sami. Byl ten večírek součástí Ramseyho promyšleného plánu? A potom je tu záhada Ramseyho kamionu, který v pátek před vraždami nepochopitelně prodal. Ten kamion byl jeho živobytí. Proč by ho prodával?

Někteří lidé stále věří, že poté, co zavraždil Allison, vzal otec svou malou holčičku pryč, ale nezabil ji. Že možná stále někde žije. Chápu, proč se ti lidé rozhodli tomu věřit a nepřijali nemyslitelné. Já ale na fantazírování nikdy nebyl a teď s tím nebudu začínat. Chlap, co právě zavraždil svou ženu, se nevydá s malou dcerkou ve člunu na moře pozorovat hvězdy, než spolu oba zmizí. Takhle se to nestává.

Stalo se nemyslitelné.

Můžu to dokázat? Ne bez těla té malé holčičky, které se nikdy nenajde. Nemůžete vybagrovat celý oceán. Jenže v tomhle případě bylo všechno tak trochu jako bagrování oceánu. Jakkoli násilný byl ten zločin, byl pořád provinční. Ramsey Miller nebyl žádný geniální mozek. Proč to udělal? Jak dokázal zmizet? To, že neznám odpovědi, může za víc probdělých nocí, než kolik bych si chtěl pamatovat. Není to tak dávno, co jsem se začal smířovat s myšlenkou, že nedostatek důkazů je v tomto případě trvalý stav – nebo aspoň trvalejší než má existence.

Pomáhá mi, když si připomenu, že dodávat důkazy je prací pro státního zástupce nebo třeba pro novináře, kterým už léta nejsem. Jsem jen bloger a stařec, který s tím, jak se přibližuje jeho dlouhý spánek, má dost všeho uhýbání a námitek a rozhodl se říct čistou pravdu.

Takže tady je: v tento den před patnácti lety se konal večer, dvě vraždy a jízda ve člunu. Nic víc netuším a už nikdy nebudu.

Lékaři trvají na tom, abych odpočíval a nepsal. Musím upřednostnit své zdraví, ale podle otázek, které mi kladou, jsem nabyl dojmu, že „zdraví“ je jen eufemismem pro „smrt“. Což znamená, že je načase zavřít laptop a svěřit svou bílou velrybu mladšímu, chytřejšímu kapitánovi.

Šťastnou plavbu,
Arthur Goodale

P. S. Omlouvám se, že u tohoto článku vypnu komentáře. Jestli jsou to má poslední slova, která jsem kdy napsal, nechci, aby se pod nimi objevila politická agitka, která s nimi nesouvisí.

*Autor: Starý muž s psacím strojem, 22. 9. 2006 ve 14:23 |
Komentáře nepovoleny*

2

22. září 2006

Melanie Denisonová – protože tak se teď jmenovala – zkazila snídani.

Jinak to mohlo být dokonalé podzimní ráno. Ve Fredonii v Západní Virginii nebylo krásnějšího ročního období. Všechno pořád kvetlo a sladce vonělo, jediný krůček od prvního krutého mrazu.

Strýc Wayne stál u okna a díval se do zahrady, kde se rajčata a papriky pevně držely unavených stonků. „Ty víš, že tě mám rád,“ řekl a otočil se k ní, „ale nelíbí se mi to...“

Po ránu většinou jeden z nich odříkal modlitbu a potom se společně jako rodina nasnídali. Melanie pak odklidila nádobí, Kendra se osprchovala a oblékla do práce a Wayne odešel ven plít záhony nebo sekat trávu nebo ostříkávat wapkou špinu z plastových obkladů přívěsu – cokoli, jen aby mohl strávit pár minut venku, než odjede do Monroevillu, kde v dílně *Lube & More* stráví osm hodin pod auty.

„Opravdu se nemusíš bát,“ řekla Melanie. „Jsem opatrná.“

„O tom nepochybuju, zlato,“ odpověděl. „Ale i tak je to pořád nebezpečné.“

Možná. Jenže jí už bylo skoro osmnáct. A rodinná pravidla, která platila takovou dobu, se dodržovala stále obtížněji.

Půjdeš rovnou do školy. Po škole přijdeš okamžitě domů.

Na střední to chápala. Ale minulé úterý si zašla na oběd s několika spolužáky z prvního ročníku místní vysoké školy. O pár dní později jela sama do *JC Penney* v Reynoldsvillu, aby si koupila džíny, co by jí lépe seděly. Sama sebe musela přesvědčovat, že se nejedná o zásadní porušení pravidel.

„Proč to ale musí být zrovna *noviny*?“ ozvala se teta.

Melanie před nimi nerada něco tajila. Řekla jim, že se přidala k týmu, který vydává vysokoškolské noviny, aby je trochu otestovala: chtěla vidět, jak zareagují, a podle toho se rozhodne, co jim může říct dál.

Upřímně řečeno, v testu naprosto pohořeli. Melanie položila na stůl sklenice s džusem a zeptala se tety: „Co myslíš tím ‚zrovna‘?“

Odpověď ale znala. Sama už dokázala představy o tom, jak ji otec po všech těch letech najde, dovést k dokonalosti.

A teta se strýcem? Taky profíci.

„Mají ty noviny webovou stránku?“ zeptal se strýc Wayne.

„To si nemyslím,“ odpověděla Melanie – ačkoli ji samozřejmě měly.

„No i tak,“ on na to. „Tvoje fotka by se mohla dostat na internet.“

Znělo to celé tak paranoidně, že bylo snadné zapomenout, že ani teta, ani strýc si tento způsob života nevybrali – úkryt v odlehlé víscé v Západní Virginii. Federální policie ovšem rozhodla, že právě tady bude ideální místo pro jejich „přemístění“ čili ukrytí. A proto ve svých sedmnácti letech nenavštívila Melanie ještě nikdy žádné velké město, nikdy nebydlela v hotelu a nestovala dál než do Glendalu na místní hudební a balonový festival. Nikdy neletěla letadlem a neviděla oceán. Nikdy nepotkala nikoho slavného. V Alleghenských horách se jí líbilo, jenže nikdy neochutnala sushi ani čerstvou bagetu. Dvakrát viděla v dálce

trychtýř tornáda, ale nikdy nebyla na diskotéce ani na fotbalovém zápase.

Vždycky když se jí zdálo, že je k tetě a strýci moc kritická, počkala si, až bude v domě sama, otevřela šuplík ve strýcově stole a přečetla si ty děsivé dopisy od policie, které si tam schovával – dopisy, které úplně náhodou našla před lety, když hledala tužku. Ty dopisy byly děsivé tím, jak byly neosobně stručné, nikdy delší než odstavec nebo dva, a tím, jak nic neříkaly. Nebo spíš říkaly pořád dokola to samé, tedy pořád dokola nic. Ramsey Miller úřadům dál unikal; úřady se i nadále bály o Melaniinu bezpečnost. Ty dopisy byly děsivé i tím, že byly jasné a srozumitelné a na hezkém papíře (představovala si úhlednou, ale uspěchanou kancelář, kde mezi sebou zaměstnanci vtipkují a rozebírají fotbalové zápasy a plány na víkend), a děsivý byl i jejich trvale optimistický tón, ačkoli nikdy neexistoval žádný důvod k optimismu. Vrátila pak vždycky ty dopisy do kancelářské složky ve spodním šuplíku a připomenula si, že nemůže čekat na hrdinu v policejní uniformě, který ji přispěchá zachránit. Ani po patnácti letech. Ne, jedinými hrdiny jsou teta a strýc a oběť, kterou museli podstoupit, aby ji ochránili. Jenže tím to nebylo o nic snadnější.

Aspoň jí s nimi bylo fajn. V zimě hrávali deskové hry. Hráli karty. Na jaře pomáhala Melanie Waynovi zryt zahradu a zasadit sazeňičky. Kendra kupovala levné knížky ve výprodejích, a když vyšlo slunce, vzali si každý svůj džus nebo kávu a rozečtenou knížku na zahradu, kde se usadili do křesel postavených vedle sebe a kde je chránil živý plot, který obklopoval jejich pozemek, a také lesy, které se rozprostíraly za ním. Asi tak jednou za měsíc si udělali radost a vyrazili na jídlo do restaurace *Lucky's Grill* – vždy ve všední den kolem půl páté, kdy tam bylo víceméně prázdno.

Teta ji doma ještě odučila látku předposledního ročníku střední školy, načež seznala, že jako učitelka dosáhla hranice svých možností. Takže Melanie, kterou myšlenka, že každý den na sedm hodin vypadne z přívěsu na adrese Notress Pass č. 9, děsila a zároveň uváděla v nadšení, od dalšího podzimu každé ráno a každé odpoledne nastupovala do rozhrkaného žlutého školního autobusu, kde seděla buď sama, nebo vedle Rudyho, autistického chlapce, který byl nosem přilepený k okénku a nic neříkal. Nepřihlásila se do žádných mimoškolních aktivit. Neúčastnila se žádných her. Chodila do školy, jedla sama ve školní jídelně a potom se vracela domů.

Ten nudný rok na střední přes to všechno představoval kousek svobody a ona zjistila, že chce víc. Nemohla přece zůstat zavřená v obytném přívěsu navěky, nebo ano? Pokud by měla zemřít přirozenou smrtí ve věku devadesáti pěti let a přitom nikdy nevidět a neudělat jedinou věc, po které toužila, jaké by to pak bylo vítězství?

Mnozí Melaniini spolužáci se chystali na univerzitu v Západní Virginii. Nosili trička s emblémem Horalů a mluvili o tom, jak si „vedeme“ v různých sportech, jako by tam už patřili. Melanie se jednou chabě pokusila tetu a strýce přesvědčit o tom, že zařadit se mezi pětadvacet tisíc studentů by nebylo nic nápadného. Trochu se nechala unést fantazírováním o životě na koleji, chození na fotbalové zápasy, randění s chlapci. O kamarádech.

Televizní seriál *Přátelé* běžel snad po celý její život a ona vždycky žasla nad útulností kavárny, ve které se šestice z New Yorku scházela a s takovou samozřejmostí si užívala kamarádkého škádlení a svobody. Snila o tom, že na vysoké by to mohlo být právě takové.

Jenže pro tetu a strýce vysoká škola znamenala registry, identifikační karty, otevřený kampus, kde ji mohl kdokoli najít, sledovat

a udělat jí hrozné věci. Nakonec ale dospěli ke kompromisu. Mohla se přihlásit – dálkově – na Mountain Community College, která byla po silnici třicet kilometrů od nich. Bude bydlet doma a studovat vždy jeden nebo dva předměty. Wayne jí sežene starší auto a naučí ji řídit. Aby pokryla své výdaje, najde si brigádu někde ve Fredonii.

Přijala jejich nejlepší a jedinou nabídku. Když nemůže být Horalem, potom bude Bojovným sójovým bobem.

„Stejně tomu tvému náhlému zájmu o novinářinu nerozumím,“ řekl Wayne a odvrátil se od okna. Otevřel si plechovku s mletou kávou a nasypal tři vrchovaté lžice do filtru. Nalil do překapávače vodu a spustil ho.

„Není náhlý,“ odvětila. „Jenom mi to připadá zajímavé.“

„Zajímavé to určitě je – ale já pořád tvrdím, že je to riziko.“

„Ach, všechno je riziko, strýčku Wayne.“ Najednou se jí z vůně kávy zvedl žaludek.

„To je pravda,“ řekla Kendra, „všechno je riziko.“ Přišla k Melanii a vzala ji za ruku. „Holčičko, co se děje?“

„Vidíte? Přesně v tom to je – já už nejsem holčička. A vy si oba pořád myslíte, že jo.“

„Nikdy se nemůžeš stát novinářkou,“ řekl strýc. „To přece víš, ne? Dokud ho nechytí.“

„Nikdy ho nechytí, moc dobře to víš.“ Ta slova jí vylétla z úst, než je stihla zavřít.

„*Melanie*.“ Kendra vždy dokázala v jediném slově vyjádřit sympatie i výtky.

„Omlouvám se, strýčku Wayne.“ Melanie si povzddechla. „Jde o to, že už jsem dospělá. Když budu chtít riskovat, to rozhodnutí je opravdu jenom na mně.“ To ale znělo nevděčně. „No tak, když se nad tím zamyslíte, zas tak velké riziko to není. A konec konců Ramsey Miller může být teď klidně někde na Antarktidě. Může být i mrtvý.“

„Není mrtvý, Mel.“

„Ale mohl by být.“

Strýc Wayne potřásl hlavou. „To si nemyslím.“

Chystala se pokračovat v hádce o hypotetickém skonu svého otce, zeptat se, jak si může být Wayne tak jistý, že ještě pořád představuje hrozbu, když najednou ucítila husí kůži vzadu na krku a najednou znala odpověď. Byla si naprosto jistá.

Přišel nový dopis. Dopis, ve kterém se doopravdy něco píše.

Zeptat se na něj ale nemohla, vždyť o těch dopisech neměla přece vůbec vědět. A nejhorší ze všeho bylo, že už asi před rokem je Wayne začal schovávat jinam než do stolu.

Překapaná káva páchla tak nechutně, že Melanie toužila utéct z domu ven na vzduch – jenže poslední dobou jí i stromy voněly nakysle. S mnohem menším sebevědomím prohlásila: „Jsou to jen blbé univerzitní noviny, které nejspíš stejně nikdy nikdo nečte. Nechápu, proč tak šílíte.“ Jenže věděla, že pro ni je snadné mluvit o riziku, když jsou tu jiní, kteří obětovali své vlastní životy, aby ona přežila.

Teta a strýc se na sebe podívali. „Zlato,“ pronesl Wayne jemně, „mám tě z celého srdce rád. Ale jestli si vážně myslíš, že blázníme bez důvodu, dokazuje to, že se nad tím musíš ještě zamyslet.“

Pod stolem byl položený rezavý koberec. Našla na něm odbarvenou skvrnu v místě, kde jako malá zvracela. Tu nemoc si pamatovala lépe než kteroukoli jinou. Celý týden ležela na gauči, sledovala televizi a seriály. Usrkávala zázvorovou limonádu, uku-sovala suchary, zvracela do odpadkového koše. Teta jí na čelo dávala chladivé obklady, držela ji, měřila jí teplotu. Byla tam pro ni. Vždycky tam pro ni byla.

Změna ročního období donutila stěhovavé ptáky, aby se ukryli v korunách stromů, kde nesnesitelně hlasitě krákali. Listy se každou chvílí promění. Ale uvnitř těchto stěn se nezmění nikdy

nic. Teta a strýc vybavili narychlo pronajatý přívěs podle jediných dvou kritérií: účelnost a hospodárnost – proto nábytek z *Goodwillu*, police z *Walmartu*, zlevněné zbytky koberců. Předpokládali, že doba, kterou tu stráví, bude krátká. Když se jejich prvotní panika proměnila v trvalý, otupělý strach, neměli žádný důvod (a ani peníze), aby svůj příbytek vybavovali znovu.

Nešlo ale jen o vybavení. Oni tři – to, jak tu společně žili, způsob, kterým uspořádali svůj život tak, aby je nepřemohl hluboko uložený děs... tak mohli strávit celý život.

„Takhle už to bude navždycky, že jo?“ pronesla Melanie. Už neměla chuť se dál přít. Místo toho náhle viděla pravdu o své budoucnosti, možná úplně poprvé. „Je jedno, kolik je mně, nebo kolik je vám nebo jak už je to dávno. Nikdy už se nic nezmění, je to tak?“

„Až ho chytí...“, začal Wayne. Kdysi dávno těm slovům určitě věřil. Teď už to znělo apaticky. Jejich život ve Fredonii byl všechno, co znala, a stále víc i všechno, co znali její teta a strýc. Nikdo z nich se prakticky nikdy nezmiňoval o minulosti a navíc tam stále figuroval „on“. „Až ho chytí...“, zopakoval Wayne. Ale zdálo se, že tu větu nedokáže dokončit, protože by to byl čirý výmysl.

Jako by si to uvědomil, zamračil se a nalil si hrnek černé kávy. Postavil ho na kuchyňský stůl, kde se z něj kouřilo. Melanie se přinutila nezvracet.

„Jinými slovy nikdy,“ řekla a její ruka se instinktivně dotkla břicha. Chtěla ho pohladit, uklidnit. Posledních pár týdnů to tak dělala ve škole, v posteli i v autě. Ale tohle tajemství jim ještě prozradit nechtěla – zatím –, takže ruku nechala klesnout dolů.

„Až ho chytí,“ řekl její strýc.

Později odpoledne na hodině matematiky, když učitel začal mluvit o fraktálech, matematických vzorcích, které se opakují v každém

měřítku, se Melanie kvůli ranní hádce s tetou a strýcem stále ještě cítila mizerně. „Je to jako brokolice a její malé květy,“ vysvětloval, „z nichž každý má své vlastní podobné malé květy, které zase obsahují ještě další.“ Promítal obrázky ze svého laptopu na tabuli za sebou. „Nebo pobřeží, které má stejný základní tvar, ať se na něj díváte z pláže a vidíte jen pár metrů, nebo shlížíte ze satelitu na celou jeho plochu.“ Mluvil pomalu, s nádechem tajemství, jako by byl čaroděj, a ne učitel na místní vysoké škole, který nosil každý den do školy stejný svetr.

Fraktály vytvářely nádherné obrázky, rovnice se zviditelňovaly a barevně zvýrazňovaly a potom to Melanii najednou došlo s takovou intenzitou, až se jí začaly potit dlaně.

„To jsem já,“ zamumlala si pro sebe a zírala na promítané obrázky. „Já jsem fraktál.“

„Prosím?“ zíral na ni učitel. Melanie ve třídě nikdy nemluvila a hučení projektoru její hlas utlumilo. „Říkala jste něco, slečno Denisonová?“

Nepřestávala se dívat na geometrický tvar a žasla nad tím, jak to bylo zřejmé a pravdivé. Schovala se v malém domě zastrčeném na opuštěné silnici, která sama byla ukrytá v malém městě v odlehlé části Západní Virginie. Její úkryt byl stejný v každém měřítku a byl tak definitivní jako matematická jistota.

„Omlouvám se,“ řekla učiteli. Přitahovala k sobě pozornost tím nejhorším možným způsobem – způsobem, na který se hned tak nezapomene. Ta divná, tichá holka konečně něco říká. Pár lidí se nervózně zasmálo. „Já jen...,“ rozhlédla se po dvou desítkách dalších studentů a napadlo ji, jak dítě, které v sobě nosí, jak tohle menší měřítko jí samé skončí stejně hluboce ukryté, vrstvu po vrstvě.

To nemohla dovolit.

„Musím...,“ vlhké ruce sevřela v pěst. Tu větu by nedokončila, ani kdyby znala správná slova. Vstala a vyběhla z místnosti dolů

do chodby a do koupelny, kde se vyzvracela do záchodu. Klečela na zemi, dokud nevolnost nepřešla, potom šla k umyvadlu a opláchla si obličej. Stála nad umyvadlem, hladila si břicho a několikrát se nuceně nadechla, až do chvíle, kdy cítila, že už je dostatečně klidná na to, aby dojela do Fredonie a počkala tam na Phillipa.

Seděla na betonových schodech před jeho pronajatým domkem, cítila lehký vítr na tváři a *prala špinavý čas*, jak tomu říkala.

Pár posledních let po nocích v posteli četla staré detektivky s Nancy Drewovou a bratry Hardyovými. Věděla, že jsou to knížky pro děti, ale před spaním ji uklidňovaly. Detektivové byli vždycky odvážní a vtípní, ovšem z každé situace vyvázli bez zranění a zločinec byl vždy dopaden.

V jedné knížce o bratrech Hardyových přijali v zastavárně ukradené peníze a potom si navýšili tržby. Říkali tomu praní špinavých peněz. To přesně dělám já, napadlo okamžitě Melanii – jenže s časem místo peněz. Domácí úkoly, nad kterými trávila v pokoji dvě hodiny, jak říkala tetě a strýci, jí zřídkka zabraly víc než hodinu. Tu druhou hodinu si listovala některým číslem časopisu *People*, který měla schovaný pod matrací. A také v obchodě s kancelářskými potřebami, kde pracovala, ji rozhodně nenutili k přesčasovým hodinám, jak si mysleli Wayne a Kendra.

Cesta do školy nebo ze školy byla nejsnadnějším způsobem, jak prát špinavý čas. Od začátku lhala o svém rozvrhu, aby získala navíc celou hodinu ráno i odpoledne, to znamená dvě hodiny, které patřily pouze jí.

Tetu a strýce podváděla nerada, ale oni by viděli obrovské riziko v tom, že jen tak posedává v téhle tiché ulici, kudy nikdy nikdo nechodí (moc do kopce, žádné chodníky) a kde mají projíždějící řidiči úplně jiné starosti než si jí všímat.

A navíc, ona nebyla ten typ člověka, kterého by si lidé všímali. Jedna dívka ve škole, s níž Melanie chodila na hodiny tvůrčího psaní v prvním ročníku, Raquel nebo jak se jmenovala, byla vysoká blondýna s obrovskými modrými očima, která vypadala, jako by si jen odskočila z přehlídkového mola. Nosila se s pozoruhodnou grácií. *Moc ráda*, říkala učiteli, když ji požádal, aby rozdala sešity. *Jak ses měl o víkend?* ptala se kohokoli, kdo seděl vedle ní. Povídala si s lidmi tak, jako by opravdu obohacovali její život.

Melanie nevypadala jako Raquel a neuměla se chovat jako Raquel.

A přesto tady teď seděla Melanie, ne Raquel.

Bylo čtvrt na čtyři. Nevadilo jí čekat a sledovat projíždějící auta. Její dům byl na konci dlouhé příjezdové cesty vedoucí z ne-zpevněné silnice napříč lesem. Ta silnice neměla už léta žádné jméno. Jak šel čas, značka s ručně namalovaným nápisem NO TRESPASSING, kterou někdo zatloukl do země na začátku cesty, utrpěla nepřízní počasí do takové míry, že některá písmena úplně zmizela a jiná už nešla přečíst. Nejdřív sousedé, potom ostatní lidé z města a nakonec i americká pošta začali jejich ulici říkat Notress Pass.

Kromě té značky a příběhu, který se k ní vázal, nebylo na její adrese nic pozoruhodného, což byl samozřejmě účel. V okolí se nacházela asi desítky obydlí, polovinu z nich tvořily obytné přívesy. Projíždějící auta by se dala spočítat na prstech jedné ruky. Teď když seděla u Phillipa na schodech, představovala si, že je kolo na jednom z těch projíždějících aut na cestě někam. To místo by nemuselo být nijak úžasné. Jen zkrátka někde jinde. Myslela na Dorotku, která zpívá o tom, jak chce jít někam za duhu. Ten hloupý film zas nedávno dávali v televizi. Proč by se, proboha, chtěla Dorotka na konci vracet domů? Byla hrdinka,

měla kamarády, všechno bylo zalité barvami. Návrat do Kansasu se rovnal naprosté tragédii.

Střední škola končila v půl třetí. Když neměl poradu, býval Phillip doma kolem třetí. Dnes ji ale nečekal, takže se nahoře na kopci objevil až po půl čtvrté s plnou taškou ze supermarketu. Měl sice asi tisíc let starou mazdu, ale už loni se cestou do Západní Virginie dvakrát rozbila a její brzdy příšerně skřípaly. Raději ji nechával odstavenou na parkovišti, což ale znamenalo, že musel s nákupy chodit skoro kilometr pěšky.

Když uviděl Melanii, usmál se a položil tašku na zem.

„Jaká útěcha pro moje oči,“ řekl. „Absolutní zjevení.“

Teplota od rána stoupala a vracela se vysoká vlhkost vzduchu. Phillip měl na sobě stále ještě kabát i kravatu. Tvář se mu leskla, jako by měl chřipku.

Zvedla se ze schodů a šla k němu.

„Ne,“ řekl. „Jsem nechutný.“

Přišla až k němu a objala ho. Cítila zběsilý tlukot Phillipova srdce a představovala si, že to způsobila ona, a ne to příšerné vedro. Pustila ho a zvedla tašku s nákupem, zatímco Phillip našel v kapse klíče a otevřel dveře.

Když vešli dovnitř, nepřivítal je žádný závan chladného vzduchu – byly tam jen hlučné stropní větráky, které proháněly dusný vzduch po domě.

„Co tu děláš?“ zeptal se jí. „Máš úplně červené tváře – natočím ti sklenici vody.“

Najednou jí bylo horko a cítila se otupěle. Na okně v ložnici byla stará klimatizace, ale fungovala jen napůl a navíc stínila přirozené světlo v pokoji. Sedla si na gauč. Phillipův dům byl v podstatě jednopokojová špeluňka, menší než jejich přívěs a asi tak stejně upravený a vybavený: všechno nakoupené ve slevách nebo z druhé ruky.

Postavil nákup na kuchyňský stůl, natočil vodu do sklenice a podal ji Melanii. Navzdory její pachuti polkla pár doušek a podala mu ji zpátky. On ji vypil do dna.

„Tvoje voda chutná po rzi,“ řekla.

„Fakt?“ podíval se do prázdné sklenice.

Kéž by měla schopnost vzbuzovat v lidech příjemné pocity jako Raquel. Jenže Melanie neměla na kom trénovat. Věděla, že pro Phillipa musí být nesmírně frustrující snažit se přiblížit k někomu, kdo mohl nabídnout jen necitlivost a tajnosti.

„Přemýšlel jsem, že si koupím filtr,“ řekl.

„Proč si nesesedneš?“ položila ruku na gauč vedle sebe, ale on se díval na tašku s nákupem. „Děje se něco?“

„Ne,“ odpověděl. „Já jen... Nechci, aby se to zkazilo.“

Věděla, jaké to je, když se musel každý dolar obracet dvakrát a vážně počítat každé vejce nebo litr mléka. Její rodina si polepšila, když Kendra přestala Melanii učit a nastoupila do práce v obchodě. Ale rozhodně to nebylo na žádné vyskakování. „Tak si to všechno uklid. Promiň.“

„Neomlouvej se – jenom vydrž ještě vteřinku. Dáš si něco jiného? Džus? Sklenku vína?“

„Ne, nic, děkuju.“

Uklidil do lednice mleté hovězí maso a jogurt a mléko – ostatní věci nechal v tašce – a sedl si na gauč vedle ní.

„Ještě nikdy jsem tě neviděla pohybovat se tak rychle,“ řekla.

„Nerad nechávám ženy čekat.“

„Kolik jich máš?“

„Desítky,“ usmál se.

„Musím ti říct něco důležitého.“

„Aha,“ trochu se narovnal. „Tak jo.“

Nemohla to jen tak vybalit bez úvodu, nebo ano? Melanie položila Phillipovi ruku na koleno a přinutila se dívat se mu přímo

do očí. „Ty jsi vážně...“, a zděsila se, protože to slovo, které ji napadlo, jako by vypadlo rovnou z knížky o bratřech Hardyových. *Jednička.*

Jednička?

Tohle rozhodně říct nemohla, tak se víc zamyslela: „... úžasný chlap. Chci říct, že mi na tobě moc záleží.“

Uhnul očima a sevřel rty. Vypadal naprosto zoufale: „Ty se se mnou rozcházíš.“

„Co?“

„O to tady jde.“

„Vážně?“

Znovu se na ni podíval: „Nebo ne?“

Někde v dálce vrtěla Raquel znechuceně hlavou. „Proč bych se s tebou měla rozcházet?“

„To já nevím,“ řekl. „Melanie, poslouchej, rozcházíš se se mnou, nebo ne?“

„Nerozcházím se s tebou.“

Viditelně se uvolnil: „Dobře. To jsem moc rád.“

Prát špinavý čas, aniž by člověk vzbudil podezření, vyžadovalo postupovat po minutách. Tohle ale nikam nevedlo a teta za chvíli přijde z práce, zjistí, že je pryč, a zblázní se. Takže dobrá, pryč s Raquel a jejími uklidňujícími řečmi.

„Když mi bylo dva a půl roku,“ vypadlo z Melanie, „můj otec zabil mou matku a chtěl zabít i mě, ale já jsem utekla, jenže on taky.“

Pár vteřin bylo slyšet jen pulzování stropního větráku. Phillip se na ni díval, jako by zvažoval, jak reagovat.

„Děláš si legraci?“ řekl nakonec tiše a vážně. Věděl, že to není vtip. Od začátku měla spoustu tajností a byla uzavřená natolik, že to hraničilo s podivínstvím. Proč s ní vydržel tak dlouho, to netušila.

„Nikdy jsem to ještě nikomu neřekla,“ dívala se do země.

Vzal ji za ruku. „Ach, Melanie,“ řekl. „Panebože...“

Tohle ale nebylo tajemství, které mu sem dnes přišla říct. Ale Phillip musel vědět, že žena, která nosí jeho dítě, představuje riziko pro ně pro všechny. A když ji vedl do ložnice a říkal „Pojďme si odpočinout“, řekla ano. Dnes odpoledne už propala hodně špinavého času a po ranní hádce s tetou a strýcem jí bylo jasné, že by měla vyrazit domů. Ale viděla, jak se na ni Phillip dívá, cítila, že už jí praní špinavého času leze na nervy a z celého srdce chtěla místo toho začít čas prožívat.

Když přišli do ložnice a on řekl „Myslíš, že mi o tom můžeš říct víc? Můžeš mi říct všechno?“, znovu řekla ano. A když se zeptal „Víš, že mi můžeš věřit, vid?“, silou vůle se přiměla říct ano ještě jednou – krátké zaváhání neznamenal nedůvěru, spíš jen pochyby.

Tohle je skutečné, říkala si. Opravdu se to děje. Já to vážně dělám. Už nejsem sama.

3

19. září 1991

Když Ramsey Miller zastavil, aby vzal stopaře, byl vzhůru už třicet dva hodin.

Obvykle dával přednost samotě. Občas naladil hudební stanici v rádiu (nikdy mluvené slovo – krása spočívala v tom, že unikal žvanění); občas mu stačilo jen vrčení motoru a jeho vlastní myšlenky, zatímco kolem ubíhaly lesy a pole. Ne že by mu vadilo pomoci cizinci dostat se z bodu A do bodu B. Ale dotyční měli vždycky potřebu mluvit – o ničem, nebo ještě hůř o *něčem*. Životní moudra, postřehy z cest... Cokoli, o čem měli nutkavou potřebu se s vámi podělit. Jako by měli pocit, že vám tím dělají laskavost. A když se nesnažili ohromit vás, zaneřádili vám čalounění cigaretovým popelem nebo ještě něčím horším. Po prvním roce ježdění s velkým kamionem Ramsey stopaře úplně odepsal.

Od té doby uplynulo šest let a za tu dobu udělal jen dvě výjimky. Ta první se snad ani nedala počítat: nebylo jí víc než třináct nebo čtrnáct, stála za svítání na krajnici u silnice I-80 uprostřed ničeho v Pensylvánii, palec ve vzduchu, zatímco ji smáčely provazce deště. Při pohledu z dálky vypadala jako dítě. Až když seděla v kabině celá roztřesená, usoudil Ramsey, že bude *o maličko* starší.

„Jedu do New Yorku,“ drkotala zuby a paže měla obtočené kolem těla.

Bez tašek a deštníku. S promočenými vlasy i šaty. Když se usadila, zatímco naplno pustil topení, zavolal Ramsey vysílačkou a vyložil ji na příštím výjezdu, kde už čekali dva policisté, aby se o ni postarali.

Druhý stopař byla taky žena, ale starší – možná starší než Ramsey. Vlasy měla prošedivělé a ostříhané úplně nakrátko, ale nevypadala špatně – ten typ, vedle kterého se můžete ocitnout v baru při zavíračce a pomyslet si *Ale jo, v pohodě*. Stalo se to před pár lety, Allie byla krátce těhotná a občas se spolu pohádali kvůli ničemu. Jedna taková hádka proběhla zrovna předtím, než na jedenáct dní odjel.

Asi o devadesát minut později – příliš brzy na to, aby ho pravidelný rytmus jízdy uklidnil – uviděl ženu, která chtěla svézt, stála na odbočce na Jersey, pár kilometrů severně od mostu Delaware Memorial.

Zpomalil, počkal, až ho dojde, a řekl jí, ať si nastoupí. O pár hodin později vystoupila na washingtonském obchvatu. Byla sobota a oni poslouchali hitparádu *Top 40*. Byla to ideální pasažérka: tichá, nekuřačka.

Sjel z dálnice, aby natankoval, a vysadil ji na hladkém pásu asfaltu dál od čerpací stanice a dalších nákladáků. Z podlahy sebrala batoh a řekla: „Z celého srdce vám děkuju za svezení.“

„Fakt?“ prohlásil Ramsey. „A pusa by nebyla?“

„Ne, myslím, že ne,“ řekla a položila ruku na kliku u dveří. Byly zamčené.

Ramsey ji nijak zvlášť líbat nechtěl, ale pořád v něm ještě doutnal vztek po hádce s Allie a měl neurčitý pocit, že mu někdo něco dluží. „Jsi lesba, nebo co?“

„Ráda bych si vystoupila.“ Žena těkala pohledem od Ramseyho k okénku a ruku nechávala na dveřích.

Čekal dost dlouho – šest sedm vteřin –, než dveře odemkl.
„Ale tak jo.“

Díval se, jak odchází od auta a spěchá do bezpečí k ostatním lidem, zatímco se v něm vzdouvala vlna nenávisti k sobě samému.

To už nejsi ty, opakoval si později odpoledne, když seděl v rohu baru u dálnice, který osvětlovaly neony a který páchl močí a pilinami. Lil do sebe panáky laciné whisky a přemýšlel o tom, kolik špatností nechal za sebou. Jeho srdce bývalo často úplně černé a dobře věděl, jak obrovskou kliku měl, že přežil pubertu – a upřímně i období po dvacátém roce –, aniž by překročil neviditelnou čáru, zpoza které už není návratu. To byla ale všechno minulost. Tak strašně se dřel, aby se změnil. Teď byl chlap od rodiny a brzy bude otcem.

To už nejsi ty.

Odpoledne se přehouplo do večera. Pil hodně a probudil se, až když zvracel ve svém autě na parkovišti u *Walmartu*. Neměl tušení, jak zdolal ten necelý kilometr z baru, kde večer seděl. Půl dalšího dne strávil praním ložního prádla ve veřejné prádelně a drhnutím potahů v autě, než se zbavil zápachu a vyčistil skvrny, přičemž s každým tahem hadru znovu přísahal, že už nikdy nezastaví žádnému stopaři.

Teď, potřetí a naposledy, to udělal pro svou vlastní bezpečnost. Už takhle porušoval firemní politiku i federální zákony – falšoval deník řidiče a už dávno přesáhl limit osmdesáti dvou hodin –, ale to už teď nehrálo roli. Záleželo na jediném, a to aby se dostal domů do pátku odpoledne.

Celý týden se hnal jako blázen, zajímal ho jen naplno sešlápnutý pedál plynu a za sedm dní zvládl tolik kilometrů, na kolik by jich jiný kamionák potřeboval deset nebo jedenáct. Z Jersey do Memphisu, pak do Kansas City a nakonec do Phoenixu. Domů to měl ještě čtyři tisíce kilometrů a dorazit měl za tři dny,

jenže celý život toužil spatřit Grand Canyon na vlastní oči a porovnat ho s fotkami, na kterých ho viděl. Takže jeden den strávil cestou na sever a věřil, že jeho instinkty budou fungovat tak dlouho, dokud nedorazí v pořádku domů.

To se přepočítal.

Teď byl čtvrtek večer. Před hodinou se slunce schovalo za hradbu stromů za ním a v každé části jeho těla rezonovala únava. Před sebou měl pořád skoro dva tisíce kilometrů, když mu náhle došlo, že jeho tělo, protože je to právě jen tělo, potřebuje odpočinek.

Před pár lety by se spolehl na prášky. Teď střídal triky povolené zákonem – klimatizace naplno, řvoucí heavymetalová stanice, fackování, extra velká coca-cola light, hranolky z fast foodu – to všechno ho dostalo přes Missouri až na hranici s Illinois. Jenže pořád zbývalo asi tak čtrnáct hodin. A ačkoli byla nádrž kamionu plná, Ramsey sám byl na dně – ale z návštěvy Grand Canyonu mu zůstal hřejivý pocit velkorysosti. Takže když reflektory osvětlily na krajnici I-70 stopujícího muže, Ramsey šlápl na brzdu.

„Jsi dobrý chlap,“ pronesl muž do vrčení motoru. Vypadal, jako by stopoval profesionálně: nepromokavá větrovka, šedé dlouhé hipísácké vlasy stažené do silného culíku, obrovský batoh.

Ramsey čekal, než si muž nastoupí, nacpe batoh pod nohy a připne si bezpečnostní pás.

„Tohle není první kamion, ve kterém sedíš,“ řekl Ramsey.

„Tak to máš, brácho, pravdu.“ Muž se na sedadle zavrtěl ve snaze pohodlně se usadit. „Chci po tobě jediný: abys mě vyložil na týhle cestě o pár kilometrů dál, než kdes mě naložil.“

„To můžu udělat,“ řekl Ramsey. „Ale něco za to chci.“

„Jen do mě.“

„Budu k tobě upřímněj: nikdy nikomu nestavím. Ale teď jsem k smrti utahanej a potřebuju pomoct, abych zůstal vzhůru a dostal se domů.“

„Pardon, kamaráde – už přes deset let jsem čistej.“

Ramsey zavrtěl hlavou. „Myslím pokec. Mluvení – abych ne-usnul.“

„Tak to můžu sloužit,“ upravil si pás. „A kdepak je doma?“

„V Jersey, na pobřeží. Severně od Asbury Parku.“

„Bruce Springsteen.“

„Tak tak.“

Muž pokýval hlavou. „Jsi normálně unaveněj, nebo je to dojezd ze speedu?“

„Žádněj dojezd,“ řekl Ramsey. „Ale normální únava bych tomu taky neříkal.“

Byli teď už dost daleko od St. Louis, takže obloha nebyla z městských světel zbarvená do oranžova. Provoz trochu prořídł a obrysy stromů, které lemovaly dálnici, zmizely v houstnoucí tmě. Už za chvíli si Ramsey bude moct přestat dělat starosti s jeleny. Věděl, že nesmí brzdít – jelen vám auto moc neponičí –, ale silnice byla plná hlupáků, kteří to stríhají z pruhu do pruhu a dupou na brzdy, aby se vyhnuli větším a králíkům a imaginárním překážkám, a nevšimnou si tahače ve vedlejším pruhu. Proto byl vždycky rád, když hodina jelenů pominula a šero se změnilo na skutečnou noc.

„Jak dlouho jsi na cestě?“ zeptal se ho muž.

„Šest dní, šest tisíc sedm set padesát devět kilometrů,“ odpověděl Ramsey.

Na to si muž tiše hvízdł, ať už obdivně, nebo skepticky. „Žádněj speed?“

„Čistej jak slovo boží.“

„Není divu, že jsi unaveněj.“

Ramsey si povzdechł. „To není.“

„Máš zpoždění na pauzu?“

„Jak jsem řekl, potřebuju se dostat domů.“

Chvilku hleděli skrz čelní sklo a potom ten muž řekl: „Možná bych mohl být tvoje dobrá víla.“

„A to jako proč?“ zeptal se Ramsey.

Muž se trochu zavrtěl a ze zadní kapsy kalhot vytáhl peněženku. „Ty nemáš ve zvyku brát stopaře,“ řekl, „a já nemám ve zvyku nabízet tenhle typ pomoci.“

Vyndal něco z peněženky a držel to tak, aby na to Ramsey viděl. Řidičák.

„Potmě to nepřectu.“

„Píše se tam skupina A.“

„To si děláš srandu,“ na to Ramsey.

„Přestal jsem jezdit v osmdesátém šestém – pět let jsem jezdil s plošinou, deset let s kamionem. Jsem Ed Hewitt.“

„Rád tě poznávám, Ede,“ řekl Ramsey.

Ujeli další kilometr, když se Ed zeptal: „Neříkám to dost jasně?“

„Cože?“

„Ty usínáš, chlape – a já ti nabízím, že to za tebe na chvíli vezmu, abys mohl dobít baterky.“

Ramsey se na Eda podíval. „To nemyslíš vážně.“

„To teda myslím.“

„Nikdy jsem neslyšel, že by stopař řídil,“ řekl Ramsey. „To by byla novinka.“

„To asi jo – ale já už seděl ve spoustě kamionů a ty vypadáš hůř než chlapi, co dojížděli fet. Víš jistě, že nejsi –“

„Řekl jsem ti, že nic neberu,“ odvětil Ramsey. „Od doby, co se narodila malá.“

Ed pokýval hlavou. „Vidím to tak, že pokud si v příštích pár hodinách vzájemně pomůžeme, rozhodně zvýšíme šanci, že se oba dožijeme východu slunce.“

Ta myšlenka byla absurdní. Jenže během posledních pár měsíců se Ramsey naučil věřit vesmíru víc než vlastnímu omezenému chápání jeho zákonitostí. A když vám osud posadí do auta hipí-sáka s řidičákem skupiny A, asi bude fakt nejlepší vyměnit si s ním sedadlo a dohonit pár hodin vytoužených snů – obzvláště když vás v příštích dnech čeká tolik práce.

Takže znovu zpomalil a zastavil na krajnici, a když se vyměnili, dal Ramsey Edovi krátkou přednášku. Jenže ten chlap to nepotřeboval. Fakt nekecal. Mačkal spojku tak, jako by nikdy nepřestal jezdit.

Možná jsi opravdu moje dobrá vila, pomyslel si Ramsey, když Ed zrychlil a zařadil se do provozu. „Bude to trochu házet – vezu lehký bedny.“

„Jasně.“

„A venku fouká vítr.“

„Já vím,“ řekl Ed. „Byl jsem tam.“

„A pamatuj si, že jestli tě za něco zastaví, budeme mít oba větší průšvih, než je potřeba.“

„Ale ne větší, než když se zabijeme,“ odpověděl Ed, „což by podle mě nastalo, kdybych tě nechal sedět za volantem ještě o chvílku dýl.“

„Tak dobře,“ řekl Ramsey a sklopil si sedadlo úplně dozadu.

Znovu se mu zdálo o létání. Tentokrát ho lehký letní vítr nesl vysoko nad oceánem jako racka samotáře, který dovádí v mračích. Co vyrostl, jeho sny nebyly nikdy tak jasné a okouzlující. Prolétal kolem stěn z nástražných ryb, které pluly v harmonii a mihotaly se ve slunečním svitu. Modrouni a makrely klouzali vodou spolu s blyštivějšími, barvami přesycenějšími rybami, které sem jeho sen přesunul z Karibiku. Doslova cítil slanou vodu. Blíž k pobřeží vyčnívaly ze dna oceánu rozeklané vrcholky oranžových

a červených korálů. Kdyby se měl potopit pod vodu, věděl, že by mohl klidně dýchat. Ale zůstal ve vzduchu, kde ho slunce hřálo na kůži.

Když potom otevřel oči, neměl tušení, kde je. Jeho kamion, dálnice. Milisekundová panika – usnul za volantem! –, než si všiml, že za volantem nesedí. Podíval se doleva a už věděl.

Čelní světla kamionu se před ním zařezávala do temných, prázdných jízdních pruhů. Baldachýn z hvězd nad nimi nijak nenaznačoval, že by se mělo blížit ráno. Hodiny na palubní desce ukazovaly 5:12.

„Mohls mě kdykoli vzbudit,“ řekl Ramsey a protíral si oči.

„Nebylo třeba, jelo se mi v pohodě.“

„Kde asi jsme?“

„Před čtyřiceti minutami jsme projeli Columbus.“

„Cos dělal na vázicích stanicích?“

„Předstíral, že neexistují.“

Ramsey si promasíroval krk, aby ho uvolnil. „Máme dobrej čas.“

„Ujde to. Ačkoli já bych teď rozhodně uvítal odpočívadlo.“

„Na příštím zastavíme. Koupím ti snídani. Zasloužíš si ji.“

„To беру.“

Ramsey zívá a znovu zavřel oči, cítil hučení motoru, silnici pod sebou, lehký tlak vzduchu kolem okének. Když o chvíli později sjížděli z dálnice, temnota kolem nich získávala modrošedý nádech a začínala být vidět linie mezi stromy a oblohou.

Dnes. Při té myšlence se Ramseymu zrychlil tep. Dnes to začne.

*

Po všech těch hodinách spánku zvládl zbytek cesty jako nic. Do distribučního skladu *Tōys „R“ Us* ve Wayne v New Jersey dorazil v půl desáté. Bylo tam rušno a on spoléhal na to, že vedoucí skladu

všechno zařídí. A taky že ano, vykládání bylo rychlé, vyplňování dokumentů snadné a v poledne už parkoval na parkovišti kamionů v Monmouthu.

Kancelář se nacházela v nízkém přívěsu postaveném na škvárových blocích. Uvnitř byly stěny obložené dřevem, na podlaze linoleum. Za pět let, co koupil kamion, se tu nic nezměnilo. Pravděpodobně se tu nic nezměnilo ani dvacet let předtím. Na samotném travnatém parkovišti hřadovaly návěsy a tahače jako náhrobní kameny obklopené pásy ostríc. Nic na tom místě nenažnačovalo, že jde o úspěšnou firmu, ale Bob Parkins, majitel, věděl o kamionech víc než kdokoli, koho Ramsey kdy potkal. Ramsey si tady koupil vlastní tahač a návěs po dvou letech řízení firemního nákladáku na základě tipu od správce vozového parku. Těžko říct, jestli jeho proměna ze zaměstnance na majitele-provozovatele stála za to, ale tip, kde nakoupit, byl dobrý. Ramsey dostal spolehlivý kamion za rozumnou cenu. Od té doby se sem vracel pokaždé, když potřeboval servis čehokoli, co si neuměl udělat sám.

Přívěs rozdělával na dvě poloviny pult. Za ním se nacházelo pár pracovních stolů s hromadami papíru – to byl Bobův kartotéční systém. V rohu přívěsu na straně zákazníků ležela převrácená bedna od mléka, na níž stál kávovar, kupa polystyrenových kelímků a nádoba se smetanou v prášku.

„Přejete si?“

Chlapík za barem – byl to spíš ještě kluk – měl vybledlé modré tričko s límečkem a přihlouplý účes na ježka.

„Kde je Bob?“ zeptal se Ramsey.

„Vzal si na vodpoledne volno,“ odvětil mladík.

„To snad není...“, cítil, jak ho polévá horko, a nadechl se. „Bob říkal, že tu dnes bude do tří. Po cestě jsem s ním mluvil, je to pár dní zpátky. Bylo to domluvený.“

Kluk pokrčil rameny. „Udělalo se hezky a von už dávno neměl volno. Jel na ryby.“

„Co má jako znamenat ‚udělalo se hezky‘?“

Mladík kývl hlavou k oknu. „Dyť víte – sluníčko. Teplo.“

Kdysi dávno, ještě než Ramsey začal řídit, uvažoval, že by si koupil rybářskou loď a pronajímal ji. Nakonec do toho nešel, protože riziko bylo moc velké – špatné počasí, kvetoucí řasy, špinavá voda, drahé pojištění –, ovšem nemuseli jste být žádný mořský vlk, abyste poznali, že dneska počasí na ryby rozhodně nebylo. „Fouká severovýchodní vítr. Vlny budou mít minimálně metr a půl.“

Kluk zase pokrčil rameny. „Vo tom já nic nevím.“

„Ty nerybaříš?“

„Ne, nikdy sem to nezkoušel.“

„Tvůj táta tě nikdy nevezl s sebou?“

„Můj táta je sráč.“

Ramsey si kluka znovu prohlédl. Tričko mu kolem ramen a krku bylo moc velké. Nejspíš ho zdědil přímo od toho sráče.

„Takže Bob už se dnes nevrátí?“ Ramsey mluvil spíš k sobě než k tomu klukovi. Počítal s tím, že tu Bob bude a všechno klapne tak, jak si to naplánoval.

„To právě znamená to volno vodpoledne.“

„Hraješ si na chytráka?“

Mladík přivřel oči a Ramsey ho nechal být. Podle visačky na prsou se jmenoval Frank. Nebylo mu víc než jednadvacet, měl stupidní účes, jeho táta byl hajzl a bůhvíco ještě. „Zapomeň na to. Poslouchej, Franku. Před pěti lety jsem od Boba koupil kamion. Teď ho potřebuju prodat.“

Frank se znovu podíval z okna. „Támhle ten kenworth?“

„Přesně tak.“

„Rok výroby?“

„Sedmdesát čtyři.“
„Kolik má najeto?“
„Přes tři miliony.“
„A kolik měl, když ste ho kupoval?“
„Asi osm set tisíc.“
Kývl. „A ste s ním spokojenej?“
„Naprosto.“
„Chcete ho vyměnit za novější?“
„Ne.“
„Tak proč ho chcete prodat?“
„To je moje věc.“

Vypadalo to, že se kluk nemůže rozhodnout, jestli má být zdvořilý, nebo drzý. Vlastně nevypadal úplně hrozně, když se odhlédlo od nepadnoucího trička a těch ježatých vlasů. Holcám v jeho věku se ty vlasy asi líbily. A měl celkem slušnou práci, což bylo víc, než měl Ramsey, když mu bylo tolik co jemu.

„Bob tu bude zejtra v sedum,“ řekl Frank. „Může –“

„Ne, potřebuju ho prodat teď.“

„Já nemůžu jen tak koupit váš kamion, pane.“

„Jmenuju se Ramsey, synku.“

„Bob bude chtít projet diagnostiku, udělat testovací jízdu...“

„Chci za to všechno patnáct tisíc. Za kozla i návěs.“

Kluk vypadal zmateně. Ramsey ho podezíral, že je to jeho obvyklý výraz. „Jestli jede dobře, jak ste říkal, má tříkrát větší cenu.“

„Nechci za něj tříkrát víc.“

„Fajn, jak sem řek, Bob tu bude zejtra brzo ráno.“

„Zítra je to nanic.“

Kluk se na Ramseyho díval, jako by se topil. Zatím ještě nezažil situaci, kdy zkrátka něco musíte udělat. Jako třeba když Ramsey ráno vysadil toho chlápka, Eda, u pumpy. Ramsey mu byl

vděčný, že odřídil tolik kilometrů, jenže bylo důležité, aby byl na poslední jízdu v kamionu sám. Tak si to vždycky představoval. Takže když se spolu vypravili do bufetu na snídani, dal Ramsey Edovi dvacku a řekl mu, ať objedná něco pro oba. *Zapomněl jsem si něco v autě*, řekl a bylo to.

„Poslouchej mě,“ řekl Ramsey teď. „Je Ralph na krámě?“

„Jo, sou tam s Andym.“

„Tak Ralphiemu zavolej. On mě zná. Ví, že jsem férovej chlap.“

„Ale von není prodejce.“

„Já vím, že není prodejce – jen mu zavolej, prosím tě.“

Frank konečně věděl, co dělat, a viditelně se mu ulevilo. Stiskl pár tlačítek na telefonu. O pár vteřin později ho Ramsey slyšel říkat: „... a prej to musí prodat *dneska*.“ Sluchátko si držel u ucha a potom pokýval hlavou. „Tak jo, fajn,“ a předal sluchátko Ramseymu.

„Co to, sakra, vyvádíš?“ ozval se Ralph v telefonu.

„Prodávám auták, to dělám,“ na to Ramsey.

„Musím si ho prohlídnout,“ řekl on. „Nech ho tady a vrať se zítra. Nějak se domluvíme. Bob ti udělá cenu.“

„Musí to být dneska, Ralphe. Patnáct tisíc na dřevo. Ty víš, že jsem se o ten auták staral. Víš, že je to za pakatel.“

„Jenže já to nerozhoduju – šéf je *na rybách*, kámo.“

„Ále, ten nic nechytí. Udělej to pro něj. Jsem přece férovej chlap.“

Ralph do telefonu zafuněl a řekl: „Dej mi Frankieho zpátky k telefonu.“

Ramsey mu vrátil sluchátko.

„Víš to jistě?“ zeptal se kluk. „Ale ty nejseš –,“ zkrivil ústa.

„Tak jo, jen sem to řek. Fajn, dobře.“ Zavěsil telefon. „Vypadá to, že ste prodal auto.“

„To rád slyším,“ řekl Ramsey. „Vážím si toho, žes Ralphovi zavolał.“ Kývl směrem k prodejňe: „Dává ti zabrat?“

„Když se něco posere, je to na něj, ne na mě.“

„Věř mi,“ řekl Ramsey, „kamion je v pohodě.“ Podíval se z okna. „O víkendu se vítr uklidní. To bude na ryby akorát, ne dneska. Sobota bude ideální. Neděle taky.“

„Řikal sem, že na ryby nechodim.“

„To je vlastně pravda,“ uznal Ramsey. „Holt si najdeš jinej způsob, jak si užít víkend. Máš holku?“

Mladík se najednou usmál. Měl neuvěřitelně zkažené zuby. „Jo.“

„Tak na ni buď hodnej. Vymysli něco pěknýho.“

„To dělám dycky.“ Tvářil se trochu potouchle.

„Ale ne, to nemyslím. Myslím, abys jí třeba něco hezkýho koupil nebo ji někam vzal, protože zkrátka nikdy neviš.“

„Nikdy nevim co?“

Ramsey toho kluka nechtěl děsit. Potřeboval prodat auto. „Jen tak plácám. Papíry jsou v autě – dojdu pro ně.“

„Tak jo.“ Kluk vypadal pořád trochu zmateně. „Začnu vyplňovat doklady. Je toho hodně.“

Ramsey se podíval na hodiny na zdi. „Myslíš, že stihnu vypadnout do půl hodiny?“

„Prodáváte kamion,“ řekl Frank. „Máte eště něco důležitějšího?“

„To si piš,“ řekl Ramsey. „Zkoušku s kapelou.“

Vrátil se do auta pro papíry, a aby ho naposledy prohlédl. Než dojel na parkoviště v Monmouthu, uklidil kabinu a odstranil z ní svoje věci. Ramsey vždycky udržoval auto uklizené – ale měl tu ložní prádlo, pár kazet, ručníky, spacák, staré mikiny, lékárničku, autoatlas, hasicí přístroj, budík, prášek na praní, toaletní papír, papírové utěrky. Kabina byla nejmenší byt, v jakém kdy bydlel,

ale rozhodně nejpohodlnější. Strávil tu přes tisíc nocí. Takže vlastně neprodával auto, ale svůj druhý domov. Nebo možná první domov.

Mezi kamionáky byla spousta čuňat, co měla kabiny přetékající špinavým prádlem, obaly od jídel z fast foodů, plechovkami od coca-coly, cigaretovými vajgly, krabičkami od žvýkačích tabáku, plivátky, bažanty, pornočasopisy, zmuchlanými papírovými kapesníky ztvrdlými hlenem nebo spermatem, oschlými hranolky... a kdoví čím vším ještě. *Tohle je tvůj domov, kámo*, připomínal před lety jednomu začínajícímu řidiči, který mu štědrě dodával tabletky. *Musíš to tu čichat, když řídíš, i když spíš*. Ramsey nebyl žádný chvástal, který by zbůhdarma trousil jedno moudro za druhým, ale instinktivně poznal, když byl nějaký zelenáč na rozcestí, a považoval za svou povinnost postrčit ho správným směrem, když věřil, že to může mít smysl.

A pravda byla taková, že když jste chtěli, mohla být kabina tahače útulným příbytkem. Víc než útulným. Ramsey to zjistil před lety, potom to chvílku bral jako samozřejmost, ale nedávno si to znovu uvědomil. Když si to valíte po rozpálené dálnici z Jaksetojmenuje do Jemitofuk, nastavíte si správnou teplotu, pustíte skvělou muziku, máte své vlastní království.

Ale to už teď byla minulost. Otevřel si příhrádku mezi sedadly, kde schovával obzvláště důležité věci: pár fotek Allie a Meg, blok, kam si občas načmáral, co ho cestou napadlo, třeba text písničky nebo něco podobného. Pár suvenýrů, co za ty roky nasbíral: malou kravskou lebku, kterou mu vyřezal jeden chlápek v Amarillu, náhrdelník ze zelených korálků Mardi Gras, hladký modrý kámen, který našel jednou za svítání v mlze na ztichlé pláži v Trinidadu v Kalifornii, borovou šišku z Colorada, kde jednoho větrného odpoledne zastavil na odpočívadle na dálnici protínající

Skalisté hory a naobědval se u piknikového stolu. Všechny ty cennosti vložil do černého pytle na odpadky.

Vzal do ruky *Orbitální osu* se zmuchlanou obálkou a potrháním hřbetem a už už si ji chtěl nechat, ale pak si to rozmyslel. S tím, jak se léta stěhoval z jednoho bytu do druhého, naučil se nechávat si věci jen tak dlouho, dokud byly užitečné. Ta kniha ho přivedla k tomu, aby prodal kamion. A teď tu stál a prodával ho. Takže přidal knihu do pytle, kterým pak zatočil dokola a nahore ho svázal.

Kabina vypadala i voněla svěže, ale už to nebylo jeho království. Než se dal dohromady s Allie, neustále se stěhoval sem a tam, příkazy k vyklizení dostával asi stejně často jako rýmu. Už si vůbec nepamatoval, jak smutné je odněkud odcházet a vědět, že to konkrétní místo už nikdy neuvídíte. I když ho třeba ani nemáte rádi. I když jste tam třeba bydleli jen tři nebo čtyři měsíce, než vás vyhodil vzteklý domácí. Souviselo to se smrtelností. Odejdete, skončí tím jedna kapitola a vy se posunete blíž konci.

Teď měl klíče v kapse, papíry od auta v jedné ruce a odpadkový pytel v druhé, naposledy se na kamion podíval a zavřel dveře.

Nemusel se sem hnát kvůli patnácti tisícům dolarů. Nebyl chudý. Měl naspořeno dost peněz. Ale na symbolických čínech záleželo. Vyplnit výběrní lístek v bance nic neznamenalo, ale prodat kamion, to už byl závazek. Definitiva. V červnu slíbil Allie, že ho neprodá, a dodržel slovo. Pracoval až dodneška. Měla pravdu, ostatně jako téměř vždycky. Práce byla to nejlepší, co ho potkalo. Zvedl pytel s odpadky a hodil ho na hromadu dalších do zelené popelnice za kanceláří.

Ale teď už s prací skončil. Bylo načase vyrovnat účet. A to, že jde do kanceláře s papíry od auta, je ten správný způsob, jak to udělat.

Mladík nebyl zrovna machr v počítání a na kalkulačce neustále mačkal špatné knoflíky. Uplynula skoro hodina, než Ramsey s Frankem obchod dokončili. Ale fajn, papíry byly přepsané, klíče ležely na pultu. V kapse Frankovy košile se ukrývaly dvě stolarovky jako pozornost od Ramseyho.

(Dvě stě babek? Za co?)

(Za to, žes mi dneska pomohl, Franku.)

(Jéžíš.)

(Jak jsem řekl, udělej něco hezkýho pro svoji holku.)

V přední kapse kalhot měl Ramsey dalších sedmačtyřicet stovek a pět dvacetidolarovek. Jedna dvacka byla na cestu taxíkem do *Boater's Worldu*, kde měl zaparkované auto. Vedoucí prodejny mu celé roky dovoľoval parkovat u nich kamion, když Ramsey zrovna nejezdil, a osobní auto, když byl na cestách. Po jízdě kamionem mu jeho volkswagen vždycky připadal jako hračka.

Ve tři čtvrtě na dvě dorazil do metodistického kostela a bočními dveřmi s nápisem *Školka* vešel dovnitř. Nelíbilo se mu, že jeho dcera chodí do školky v kostele. Ale Allie si udělala průzkum a zjistila, že právě tahle má nejlepší pověst.

„Přišel jsem pro Meg Millerovou,“ řekl ženě, která seděla na černé otočné židli. „Ve třídě Berušek jsem nikoho neviděl.“ Tu ženu znal od vidění a nebyla mu zrovna sympatická.

Šlo o to, jak se mračila. Na stole měla stohy papírů, psací stroj a obrovský bílý hrnek se skvrnami od rtěnky na okraji. Než se na něj podívala, zvedla ukazováček, jako by formulář, co četla, byl životně důležitý. „Paní Millerová říkala, že se sem nedostanete dřív než ve tři.“

„Vidíte a já jsem tu ve dvě.“

Žena si povzdechla. „Jsou v malé tělocvičně. Víte, kde to je?“

Nevěděl.

Opřela se rukama o desku stolu, aby si pomohla ze židle.

„Můžu se vás na něco zeptat?“ řekl Ramsey, když za ní šel po chodbě. „Je Meg to nejlepší dítě, jaký jste tu kdy měli?“

Na zdech mezi třídami byly háčky se jmény. Na háčcích visely kabátky a sáčky.

„Je velmi dobře vychovaná.“

„A taky rozkošná,“ on na to.

„Ano,“ připustila žena, „to je.“

„To si, sakra, pište, že jo.“ Ramsey se usmál, když viděl, jak mu žena přitakává.

Meg měly být za tři měsíce tři roky. Raději běhala, než chodila. Vlnité vlasy měla vždycky opravdu legračně rozčepýřené, když se ráno probudila. A k tomu nejkrásnější smích na celém tohle podělaném světě. Milovala oranžovou barvu. Byla neuvěřitelně šikovná na čísla a písmena, až na tu složitou část mezi U a X.

Zahlédla Ramseyho ve dveřích tělocvičny a běžela k němu, s pusou od ucha k uchu, máchala rukama a křičela: „To je táta!“ – znovu a znovu. V jeho přítomnosti nebyla nikdy plachá, ani když se vrátil z dlouhé cesty. Věděl, že je to zásluha Allie a všech fotek – na kterých byl hlavně on – přilepených na lednici a v albech; každodenní připomínka tatínka, který byl pryč, stejně jako to dělaly manželky vojáků. Nebyla na světě horší představa než to, že vaše děcko nebude vědět, kdo jste.

Ramsey vešel do tělocvičny. „Ahoj, zlatíčko,“ řekl. Viděl, jak se ostatní tátové obezřetně rozhlíželi kolem, když je jejich děti zahrnují bezmeznou láskou. Chlapi se vždycky obezřetně rozhlížejí. To je jejich problém.

Když k němu Meg doběhla, vyhodil ji párkrát do vzduchu a zatočil se s ní dokola. Dal jí pusu na tvář, ona mu zmáčkla nos, vyšli ven na parkoviště a vyrazili.

Lépe řečeno mohli vyrazit, kdyby se mu povedlo zapnout bezpečnostní pásy na autosedačce kolem Meginých ramen. Trvalo mu to moc dlouho a ona začala panikařit. Snažil se vzpomenout si na slova nějaké dětské písničky, jakékoli písničky. „Miluju odpadky,“ zpíval. „Cokoli starého, rozbitého, špinavého...“

„Ať táta zpívá Barneyho!“ křičela a pořád se kroutila, takže ruka, kterou už jednou měla pod pásem, byla najednou zase venku. Její slzy byly skutečné.

Barneyho rád neměl rád a nevěděl, co zpívá, takže žádost ignoroval. „No tak, Meg,“ řekl. „Miláčku, nech mě jen –“

Ani náhodou.

Když ji konečně zapnul do sedačky – uplakanou, zoufalou –, byl úplně zpotený. Nastartoval a pustil rádio, což trochu pomohlo. Díky, Johne Cougare Mellencampe. Řekl Meg, že jedou na hřiště, ona se okamžitě rozveselila a Ramsey se proklínal, že ho nenapadlo říct jí to *předtím*, než se pokusil usadit ji do autosedačky.

Odpolední program byl jednoduchý: hřiště, domů, zkouška kapely. Ramsey se na tuhle hodinu strávenou o samotě s malou těšil celý týden. Dřív, když byla Meg ještě miminko a neuměla sedět ani si hrát, neuměla prakticky vůbec nic, se čas trávený s ní neuvěřitelně vlekl. Ale teď už dělala všechno: běhala, házela míčem (obvykle do křoví, ale co už) a lezla po něm jako opice. A kdykoli se vrátil z cest, vítala ho novými slovy a čerstvě nabytými schopnostmi, jak ho přimět, aby ji poslouchal. V parku bylo mělké jezírko, kam děti házely kousky chleba a krmily želvy. Zapomněl přinést chleba, ale Meg spokojeně házela do vody klacíky a oblázky. Potom běžela na hřiště a zkoušela skluzavky. Ramsey

si sedl na zelenou kovovou lavici u jednoho z piknikových stolů a sledoval ji. Bylo slunečné odpoledne a on si přál, aby čas trochu zpomalil, zrovna když už se začalo připozdívat. Jeho dcera vzešla z Allie a z něj, ale zároveň už nebyla ani jedním z nich. Postupně se stávala sama sebou.

Když se podíval na hodinky, uplynulo víc než půl hodiny. „Tak jo, Meg,“ řekl, „je čas jít domů.“

„Tati, ne!“ zavolala a běžela k zatočené žluté skluzavce.

Blížil se k němu muž se dvěma dětmi, chlapcem a dívkou, oběma o něco staršími než Meg. Dotyčný měl ruce v kapsách svých khaki kalhot. Kolem krku měl povolenou kravatu a na sobě sportovní bundu. Když viděl Ramseyho, zasalutoval. Nic na světě nebylo depresivnější než další muži na hřišti, jejich smutné salutování a poznámky typu „Pan Mamka“ a výraz, jako by je někdo napálil – jako by si mysleli, že jdou na zápas Jets s partou kamarádů, a nějak se stalo, že skončili tady.

„My už odcházíme,“ řekl tomu muži Ramsey. „Užijte si víkend.“

Muž Ramseyho střelil imaginární pistolí a zavolal na svého chlapce, Tina, aby si nechal kšiltovku NA HLAVĚ, jak už mu říkal tisíckrát.

„V tomhle věku jsou všichni nahluchlí,“ řekl Ramseymu a vyrazil pro kšiltovku, kterou jeho syn odhodil na zem.

Ramsey přemýšlel, jak to udělat, aby se z hřiště dostali bez pláče, když tu k němu Meg přiběhla, vzala ho za ruku a řekla: „Chci domů.“ Člověk se v ní vážně nevyznal.

Byli už na půl cesty k autu, když se na něj zničehonic podívala a řekla: „Meg chce krmit želvy.“

„To už jsme dělali, zlato,“ odpověděl Ramsey. „Už jsme –“

„Meg chce krmit želvy teď!“ vytrhla se mu, opakovala svou žádost a v hlase už jí zaznívala hysterie.

Vrátili se tedy na můstek a házeli do vody další třísky, dokud Meg neprohlásila: „Chci za mámou.“ Vesele kráčela k autu a překvapivě bez křiku se nechala usadit do sedačky.

Když přijeli domů, Erikova dodávka i Paulovo el camino parkovaly v ulici ve špatném směru. Karosérii dodávky pokrývalo zaschlé bahno. El camino bylo zrezlé a potlučené, s černým odpadkovým pytlek přilepeným tam, kde mělo být zadní okno. Ramsey si představoval, jak se jejich sousedé dívají z okna a kroutí hlavou.

Do Sandy Oaks se s Allie přistěhovali z druhého konce města, když se rozhodli, že Allie vysadí antikoncepci. Lidé, kteří tu žili, pracovali v kancelářích a měli svou sekretářku. Když se jich někdo zeptal, říkali o sobě, že „jsou v pohodě“, což byla kravina. Technicky vzato byli bohatí. *On* byl bohatý. Každý, kdo nechovil spát s nervy nadranc kvůli penězům a nevstával ještě vynervovanější? Bohatý. A sakra klikař, když mohl bydlet někde, kde vás nikdy nikdo nebudil ve tři ráno vyřváváním sprostáren pod oknem, policejní sirénou nebo rozbíjením skla na silnici.

Bylo to už víc než tři roky od chvíle, co se sem nastěhovali, a pokaždé když přijížděl domů, pořád cítil, na malou chvílku, jako by jel k někomu na návštěvu – k někomu bohatému a rozumnému a respektovanému. Potom si uvědomil, že víceméně mluví o sobě a že tvrdě pracoval, aby to tak bylo.

„Dolů, tati!“

Meg trvala na tom, že ke dveřím dojde sama – nechtěla, aby ji nesl. Cestou pohladila živý plot, klekla si na všechny čtyři, aby prozkoumala mravence, a opakovaně se ptala Ramseyho, kde jsou šody (schody? soudy?). Čím blíž byli u domu, tím jasněji Ramsey slyšel hluboké tóny basové kytary. Cítil je na hrudi, vibrace stejné, jako když nastartoval kamion, předtím, než zařadil rychlost a vyrazil do dále. Ale on už nikam nevyrazí, už nikdy.

„Cítíš to?“ zeptal se.

Meg zaklepala na červené vstupní dveře. „Doma.“

„Přesně tak, zlatíčko.“ Pohládl ji po vlasech. „Jsme doma.“